

Київський університет імені Бориса Грінченка

Історико-філософський факультет

Кафедра історії України

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчально роботи

О. Б. Жильцов
« 11 » 09 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Українські студії: історія української культури»

для студентів

спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньої програми: 072.00.01 Фінанси і кредит

Київ-2019

Розробник:

Будзар Марина Михайлівна, доцент кафедри історії України, кандидат історичних наук, доцент

Викладач:

Будзар Марина Михайлівна, доцент кафедри історії України, кандидат історичних наук, доцент

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри історії України.

Протокол від 29 серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри _____(О. О. Салата)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми _____20__р.

Гарант освітньої програми _____.

Робочу програму перевірено

_____20__р.

Заступник декана _____.

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____(_____), «_____» _____20__р., протокол №__.

на 20__/20__ н. р. _____(_____), «_____» _____20__р., протокол №__.

на 20__/20__ н. р. _____(_____), «_____» _____20__р., протокол №__.

на 20__/20__ н. р. _____(_____), «_____» _____20__р., протокол №__.

© Будзар М.М., 2019 р.

©Київський університет імені Бориса Грінченка, 2019 р

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
<i>«Українські студії»</i>		
<i>Вид дисципліни</i>	<i>обов'язкова</i>	-
<i>Мова викладання, навчання, оцінювання</i>	<i>українська</i>	-
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	<i>4 / 120</i>	-
<i>Курс</i>	<i>1</i>	-
<i>Семестр</i>	<i>1</i>	-
<i>Кількість змістових модулів з розподілом:</i>	<i>1</i>	-
<i>Обсяг кредитів</i>	<i>4</i>	-
<i>Обсяг годин, у тому числі:</i>	<i>120</i>	-
<i>Аудиторні</i>	<i>42</i>	-
<i>Модульний контроль</i>	<i>6</i>	-
<i>Семестровий контроль</i>	<i>15</i>	-
<i>Самостійна робота</i>	<i>57</i>	-
<i>Форма семестрового контролю</i>	<i>екзамен</i>	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Українські студії: історія української культури» спрямована на набуття студентами *загальних гуманітарних компетентностей*:

- *вправності мислення* (здатності до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, до виявлення в інформаційних даних і концептах хиб і вразливих місць, суперечностей і неповноти аргументації, готовності до пізнання нового, до неперервного навчання з опануванням нових знань та стратегій/способів мислення);
- *розвиненості рефлексії* (критичності та самокритичності мислення, схильності до верифікації отриманих результатів, турботи про якісне виконання професійних завдань);
- *інтелектуальної комунікації* (толерантності до інакшої думки, навички публічного мовлення, здатності ясно і виразно висловлюватися у процесі комунікації, навичок роботи у групі, відкритості, здатності сприймати і враховувати зауваги, оптимізувати власну позицію у процесі обговорення, налаштованості на діалог);
- *мовно-текстологічної здатності* (аналіз та інтерпретація гуманітарного тексту – спроможність виокремити і відтворити смислову структуру тексту, оцінити послідовність і валідність аргументації, виділити продуктивні ідеї, здатності порівнювати зміст різних текстів, шукати та узагальнювати інформацію з досліджуваної проблеми, навичок написання аналітичних і публіцистичних гуманітарних текстів, реферування, створення систематизованих оглядів спеціальної літератури, дотримання стандартів академічного оформлення тексту);
- *особистісної ціннісно-вольової налаштованості* (інтелектуального сумління, академічної доброчесності, розуміння необхідності відповідального ставлення до роботи, чіткого і своєчасного виконання обов'язків, здатності працювати у колективі та самостійно, виявляти ініціативу, уникати некритичного слідування авторитетам, життєво та фахово реалізовувати себе на основі ціннісно-світоглядних надбань людства, що нерозривно поєднано з навичками

критичного мислення, опануванням і обстоюванням громадянських чеснот і прав, соціальною відповідальністю, а також патріотичним піклуванням про продуктивний розвиток держави і суспільства, розуміти світоглядні, правові, соціальні, економічні, культурно-історичні, духовно-моральні питання, що виходять за межі фахової спеціалізації, завдяки чому відповідально та ефективно діяти у різних суспільних контекстах, сприяючи позитивному розв'язанню нагальних проблем).

3. Результати навчання за дисципліною

- знати головні факти, події та процеси в історико-культурній спадщині українського народу, основні підходи до вивчення історії культури;
- вміти виявляти взаємозв'язки між соціокультурними процесами у минулому та сучасністю;
- вміти організовувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України;
- вміти визначати взаємозалежності глобалізаційних процесів і міжнаціональних та міжетнічних відносин у культурному контексті;
- вміти дискутувати щодо минувшини та перспектив розвитку української культури;
- вміти доводити історичну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України;
- дотримуватися концепції міжнаціонального і міжкультурного діалогу в Україні;
- вміти співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей;
- виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні професійних обов'язків;
- визнавати роль і значення вітчизняної культурної спадщини у процесі євроінтеграції України.

4. Структура навчальної програми

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 <i>Україна у світовому цивілізаційному процесі. Соціокультурні виміри доби Середньовіччя</i>							
Тема 1. Україна як цілісність: етнонаціональний вимір і ментальність	13	4	2				7
Тема 2. Культура України-Русі домонгольської доби (кін. X – пер. пол. XIII ст.)	15	4	4				7
Тема 3. Культура України-Русі пізнього середньовіччя (др. пол. XIII – XVI ст.)	11	2	2				7
Змістовий модуль 2 <i>Модернізаційні процеси в українській культурі і світовому контексті: від ранньомодерного часу до постмодерну</i>							
Тема 4. Українська культура раннього нового часу (XVII–XVIII ст.)	11	2	2				7
Тема 5. Українська культура першої половини XIX ст.	11	2	2				7
Тема 6. Українська культура другої половини XIX ст.	11	2	2				7
Тема 7. Українська культура першої третини XX ст.	11	2	2				7
Тема 8. Українська культура в умовах тоталітаризму та посттоталітарного суспільства	16	4	4				8
Модульний контроль	6	6					
Разом	105	22	20				57
Підготовка до проходження контрольних заходів	15	15					
Усього	120	22	20				57

5. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Україна як цілісність: етнонаціональний вимір і ментальність

Тематичний план:

1. Поняття «народ» і «нація»: теоретичне підґрунтя та український контекст.
2. Назви і самоназви території розселення етносу та утворення нації.
3. Ментальність українців як чинник націєтворення.
4. Народна творчість – джерело національної традиції: архітектура одяг ремесла.

Основні поняття теми: народ, нація, ментальність, «уявлені спільноти», «винайдення традиції», «фольклорне мистецтво», народна традиція.

Рекомендована література:

1. Калакура Я. С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К. : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496 с.
2. Касьянов Г.В. Теорії нації та націоналізму. – К. : Либідь, 1999. – 352 с.
3. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навч. посібник / за ред. А. В. Яртия. – Львів : Світ, 2005. – 568 с.
4. Попович М. В. Нарис історії культури України / М. В. Попович. – К. : АртЕк, 2001. – 728 с. : іл.
5. Чижевський Д. «Український народний характер і світогляд» // «Нариси з історії філософії на Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua/chyph/chyph03.htm>.

Тема 2. Культура України-Русі домонгольської доби

(кін. X – пер. пол. XIII ст.)

Тематичний план:

1. Християнізація Русі та її культурне значення. Феномен двовір'я.
2. Культурна стратифікація суспільства.
3. Грошово-фінансова система київської русі.
4. Книжність і література.
5. Архітектура у колі мистецтв.

Основні поняття теми: християнізація, рецепція східнохристиянських культурних традицій, двовір'я, грошовий обіг доби середньовіччя, основні форми культуротворення: література, архітектура, образотворче мистецтво, музика.

Рекомендована література:

1. Житіє преподобного отця нашого Феодосія, Ігумена Печерського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://litopys.org.ua/oldukr2/oldukr60.htm>
2. Дубицька В. Гроші кийвської русі [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/History/Kupola/Vol03/KyivRusMoney.html>
3. Історія української культури : у 5 т. / Б. Є. Патон (голов. ред.) ; НАН України. – К. : Наукова думка, 2001. т. 2:Українська культура XIII – першої половини XVII століть. – 2001. – 845 с.
4. Калакура Я. С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К. : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496 с.
5. Колесников О. В. Історія грошей та фінансів: навч. пос. / Колесников О. В., Бойко І. Д., Коковихіна О. О.. – К., 2008. – 140 с.
6. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навч. посібник / за ред. А. В. Яртия. – Львів : Світ, 2005. – 568 с.
7. Шейко В. М. Історія української культури: навчальний посібник / В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. – К. : Кондор, 2006. – 264 с.

Тема 3 Культура України-Русі пізнього середньовіччя

(др. пол. XIII – XVI ст.)

Тематичний план:

1. Основи державно-політичного устрою, міста як осередки культури.
2. Грошова та кредитно-податкова системи.
3. Освіта, література та книгодрукування.
4. Художня спадщина: від Середньовіччя до Ренесансу .

Основні поняття теми: занепад візантійської цивілізації, зростання західноєвропейського культурного впливу на Україну-Русь, реформаційний і контрреформаційний рухи, братства, готичне мистецтво, Ренесанс (Відродження), гуманізм.

Рекомендована література:

1. Історія української культури : у 5 т. / Б. Є. Патон (голов. ред.) ; НАН України. – К. : Наукова думка, 2001. т. 2:Українська культура XIII – першої половини XVII століть. – 2001. – 845 с.
2. Калакура Я. С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К. : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496 с.

3. Колесников О. В. Історія грошей та фінансів: навч. пос. / Колесников О. В., Бойко І. Д., Коковіхіна О. О. – К., 2008. – 140 с.
4. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навч. посібник / за ред. А. В. Яртися. – Львів : Світ, 2005. – 568 с.
5. Попович М. В. Нарис історії культури України / М. В. Попович. – К. : АртЕк, 2001. – 728 с. : іл.
6. Тхоржевський Р. Й. Нариси з історії грошей в Україні: з давніх часів до сучасності. / Р. Й. Тхоржевський. – Тернопіль, 1999. – 237 с.
7. Шейко В. М. Історія української культури: навчальний посібник / В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. – К. : Кондор, 2006. – 264 с.

Тема 4. Українська культура раннього нового часу (XVII–XVIII ст.)

Тематичний план:

1. Історико-соціальні умови розвитку українських земель від Хмельниччини до скасування автономії Гетьманату.
2. Грошово-фінансова система в Україні XVII – середини XVIII ст.
3. Бароко як світоглядно-художнє підґрунтя української культури XVII – середини XVIII ст.
4. Ідеї Просвітництва в культурі України XVIII ст.

Основні поняття теми: бароко, просвітництво, Києво-Могилянська академія, релігійний живопис, парсуна, козацькі ікони.

Рекомендована література:

1. Калакура Я. С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К. : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496 с.
2. Колесников О. В. Історія грошей та фінансів: навч. пос. / Колесников О. В., Бойко І. Д., Коковіхіна О. О. – К., 2008. – 140 с.
3. Котляр М. Ф. Грошовий обіг на території України доби феодалізму. – К., 1971. – 176 с.
4. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навч. посібник / за ред. А. В. Яртися. – Львів : Світ, 2005. – 568 с.
5. Попович М. В. Нарис історії культури України / М. В. Попович. – К. : АртЕк, 2001. – 728 с. : іл.
6. Сковорода Г. Розмова п'яти подорожніх про істинне щастя в житті [Електронний ресурс] / Г. Сковорода // Філософські трактати. – Режим доступу: <http://scovoroda.info/ft.php>.

7. Тхоржевський Р. Й. Нариси з історії грошей в Україні: з давніх часів до сучасності. / Р. Й. Тхоржевський. – Тернопіль, 1999. – 237 с.

8. Шейко В. М. Історія української культури: навчальний посібник / В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. – К. : Кондор, 2006. – 264

Тема 5. Українська культура першої половини ХІХ ст.

Тематичний план:

1. Культурний процес в контексті формування української нації.
2. Культурні осередки Наддніпрянської України.
3. Стан культури на західних теренах України.
4. Мистецьке життя 1-ї половини ХІХ ст.

Основні поняття теми: національно-культурне відродження, традиціоналізм, локальний патріотизм, класицизм, романтизм, університети, інтелігенція, салонна культура.

Рекомендована література:

1. Історія української культури : у 5 т. / Б. Є. Патон (голов. ред.) ; НАН України. – К. : Наукова думка, 2001. – т. 4, кн. 1: Історія української культури першої половини ХІХ. – 2008. – 1008 с.

2. Калакура Я. С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К. : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496 с.

3. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навч. посібник / за ред. А. В. Яртися. – Львів : Світ, 2005. – 568 с.

4. Попович М. В. Нарис історії культури України / М. В. Попович. – К. : АртЕк, 2001. – 728 с. : іл.

5. Українське мистецтво: навчальний посібник: у 3-х томах / Д. П. Крвавич, В. А. Овсійчук, С. О. Черепанова. – Ч. 2 – Львів : Світ, 2004.– 268 с.

Тема 6. Українська культура другої половини ХІХ ст.

Тематичний план:

1. Культурний ландшафт України другої половини ХІХ ст.
2. Розвиток освіти та науки.
3. Фінансово-грошова система в українських землях імперської доби.
4. Еволюційні процеси у царині художньої культури: від реалізму до модернізму.

Основні поняття теми: національно свідомо інтелігенція, громадівський рух, наукові товариства, позитивізм, реалізм.

Рекомендована література:

1. Дорофєєва Н. В., Комаринська З. М. З історії грошей України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.librius.net/b/62100/read#t12>.
2. Історія української культури : у 5 т. / Б. Є. Патон (голов. ред.) ; НАН України. – К. : Наукова думка, 2001. т. 4, кн. 2: Історія української культури другої половини ХІХ століття. – 2005. – 1296 с.
1. Калакура Я. С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К. : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496 с.
2. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навч. посібник / за ред. А. В. Яртия. – Львів : Світ, 2005. – 568 с.
3. Попович М. В. Нарис історії культури України / М. В. Попович. – К. : АртЕк, 2001. – 728 с. : іл.
4. Українське мистецтво: навчальний посібник: у 3-х томах / Д. П. Кривавич, В. А. Овсійчук, С. О. Черепанова. – Ч. 2 – Львів : Світ, 2004.– 268 с.

Тема 7. Українська культура першої третини ХХ ст.

Тематичний план:

1. Тенденції розвитку української культури в 1910-х роках.
2. Культурна ситуація 1920-х років у Радянській Україні.
3. Стан української культурної спадщини в західних регіонах України в 1920-ті - 1930-ті роки.

Основні поняття теми: модернізм, модерн, імпресіонізм, абстрактне мистецтво, футуризм, українізація, «Розстріляне Відродження», Всеукраїнська академія наук, авангардизм, бойчукісти, «хвильовизм», соцреалізм.

Рекомендована література:

1. Історія української культури : у 5 т. / Б. Є. Патон (голов. ред.) ; НАН України. – К. : Наукова думка, 2001. т. 5, кн. 1. Українська культура ХХ – початку ХХІ. – 2011. – 863 с.
2. Веселовська Г.І. Український театральний авангард. – К., 2010. http://www.mari.kiev.ua/PDF_2011/Veselovska.pdf
3. Калакура Я. С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К. : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496 с.
4. Попович М. В. Червоне століття / М. В. Попович. – К. : АртЕк, 2005. – 888 с.
5. Розстріляне відродження: Антологія 1917–1933: Поезія – проза – драма – есей / Упорядкув., передм., післям. Ю. Лаврінєнка; Післямова Є. Сверстюка. – К., 2008.
6. Український авангард 1910–1930 років: Альбом / Вступ. стаття та упоряд. Д. Горбачов. – К., 1996.

7. Шкандрій М. Модерністи, марксистки і нація. Українська літературна дискусія 1920-х років. – К., 2006.

Тема 8. Українська культура в умовах тоталітаризму та посттоталітарного суспільства

Тематичний план:

1. Культурний процес 1940-х – 1950-х років
2. Культура України доби «відлиги» (кін. 1950-х - 1960-х рр.: від «шістдесятництва» до дисидентства.
3. Процеси в українській культурі 1970-х – 1980-х років.
4. Культурна спадщина української діаспори 2-ї пол. ХХ ст.
5. Розвиток української культури в посттоталітарному суспільстві.

Основні поняття теми: науково-технічна революція, шістдесятництво, конформізм і нонконформізм (андеграунд), наївне мистецтво, постмодернізм, глобалізація, мультикультуралізм.

Рекомендована література:

1. Калакура Я. С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К. : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496 с.
2. Колесников О. В. Історія грошей та фінансів: навч. пос. / Колесников О. В, Бойко І. Д., Коковіхіна О. О. – К., 2008. – 140 с.
3. Меднікова Г. С. Українська і зарубіжна культура ХХ століття: навчальний посібник / Г. С. Меднікова. – К. : Знання, 2002. – 215 с.
4. Попович М. В. Червоне століття / М. В. Попович. – К.: АртЕк, 2005. — 888 с.
5. Роготченко О.О. Соціалістичний реалізм і тоталітаризм. – К., 2007. – Режим доступу: http://www.mari.kiev.ua/PDF/Rogotchenko_SOCREALISM.pdf
6. Українська культура: історія і сучасність: навчальний посібник; [ред. С. О. Черепанова]. – Л. : Світ, 1994. – 456 с.
7. Тарашинська Л. Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління. (Історико-літературний та поетикальний аспекти). – К., 2010.
8. Тхоржевський Р. Й. Нариси з історії грошей в Україні: з давніх часів до сучасності. / Р. Й. Тхоржевський. – Тернопіль, 1999. – 237 с.

1. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	11	11
Відвідування семінарських занять	1	10	10
Відвідування практичних занять	1	-	-
Робота на семінарському занятті	10	10	100
Робота на практичному занятті	10	-	-
Лабораторна робота	10	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15
Виконання модульної роботи	25	3	75
Виконання ІНДЗ	30	-	-
Разом		-	211
Максимальна кількість балів: 211			
Розрахунок коефіцієнта: $60:211=0,28$			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Самостійна робота студентів полягає в опрацюванні джерел і аналітичній роботі над ними. Список джерел:

1. Чижевський Д. «Український народний характер і світогляд» // «Нариси з історії філософії на Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua/chyph/chyph03.htm>.

2. Житіє преподобного отця нашого Феодосія, Ігумена Печерського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – <http://litopys.org.ua/oldukr2/oldukr60.htm>.

3. Іларіон «Слово про Закон і Благодать» [Електронний ресурс] / Іларіон. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua/oldukr/ilarion.htm>

4. Оріховський С. «Лист до Яна Франциска Коммендоні про себе самого». 1564 р. [Електронний ресурс] / С. Оріховський. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua/human/hum13.htm>.

5. Сковорода Г. Розмова п'яти подорожніх про істинне щастя в житті [Електронний ресурс] / Г. Сковорода // Філософські трактати. – Режим доступу: <http://scovoroda.info/ft.php>

6. Антонович В. [Електронний ресурс] Записка в справі обмежень української мови/ В. Антонович // Режим доступу: <http://litopys.org.ua/anton/ant08.htm>.

7. Хвильовий М. Про «сатану в бочці», або Про графоманів, спекулянтів та інших «просвітян» [Електронний ресурс] / М. Хвильовий. – Режим доступу: http://uk.wikisource.org/wiki/%D0%9A%D0%B0%D0%BC%D0%BE_%D0%B3%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%B5%D1%88%D0%B8/%D0%9F%D1%80%D0%BE_%D1%81%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%83_%D0%B2_%D0%B1%D0%BE%D1%87%D1%86%D1%96

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі написання студентом модульної контрольної роботи.

Орієнтовні питання модульної контрольної роботи:

1. Охарактеризуйте, яку історію побутування мала назва «Україна» в окремі історичні етапи та визначте, коли і чому саме вона отримала статус найменування для держави.
2. Охарактеризуйте наслідки християнізації в українській культурі доби Київської Русі.
3. Яким чином формувалася грошово-фінансова система Русі-України княжої доби?
4. Яку роль відігравали міста у цивілізаційному розвитку України XIV–XVII ст. (литовсько-польська доба та Річ Посполита)?
5. Охарактеризуйте вплив Ренесансу на культуру України кінця XV – XVI ст.: освіта, інтелектуальне життя, мистецтво.
6. Визначте, в який спосіб в українській культурі доби бароко (XVII – середина XVIII ст.) поєдналися загальноєвропейські та національні ознаки (наука, освіта, мистецтво).
7. Визначте особливості світогляду та напрями культуротворчої діяльності інтелігенції в Україні у першій половині XIX ст.
8. Визначте особливості громадського руху в Україні 1860-х – 1880-х років та проаналізуйте напрями діяльності його представників.
9. Проаналізуйте, які наслідки для української культури мав процес українізації 1920-х років на теренах «підрадянської України».
10. Чому з культурницького руху українських шістдесятників 1960-х рр. народився дисидентський опір владі в Україні? Обґрунтуйте власну думку.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою семестрового контролю є письмовий екзамен, під час якого студенти повинні дати відповіді на питання, що відбивають зміст навчальної програми. При оцінюванні відповідей враховуються їх аргументованість, рівень

обізнаності з фактичним матеріалом та його новітніми науковими концептуальними репрезентаціями.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю:

1. Поняття «народ» і «нація»: теоретичне підґрунтя та український контекст.
2. Назви і самоназви території розселення українського етносу: від Русі до України.
3. Поняття «ментальність», його роль в процесі становлення народу і нації.
4. Народна творчість як джерело національної традиції (житло, одяг, ремесла).
5. Християнізація Русі як культурна революція межі X – XI ст.
6. Соціальне розшарування суспільства Київської Русі з кінця X ст. та його вплив на культуру.
7. Освіта та література України доби Київської Русі.
8. Становлення грошово-фінансової системи Київської Русі.
9. «Житіє Феодосія Печерського» Нестора як зразок агіографії Київської Русі.
10. Міста як осередки культури в українських землях від польсько-литовської доби до Речі Посполитої.
11. Братства в Україні другої половини XVI – початку XVII ст.
12. Фінансово-грошова система в українських землях у польсько-литовські часи та за Речі Посполитої.
13. Книгодрукування в Україні з кінця XV до початку XVII ст. як явище культури Ренесансу.
14. Полемічна література як форма релігійно-конфесійного протистояння в українському соціумі межі XVI–XVII ст.
15. Поєднання середньовічних та ренесансних рис в архітектурі та мистецтві України XIV– XVI ст.
16. Українське бароко XVII–XVIII ст.: європейський контекст і національна специфіка.
17. Грошовий обіг в Україні у 2-й пол. XVII – сер. XVIII ст.
18. Стан освіти в українських землях у XVII – XVIII ст. в умовах багатоконфесійності: академія, університет, колегіуми.
19. Києво-Могилянська академія як визначний культурно-освітній заклад в Україні XVII–XVIII ст.
20. Г. Сковорода як філософ. Проблематика діалогу «Розмова п'яти подорожніх про істинне щастя в світі».
21. «Католицьке бароко» та «козацьке бароко» в архітектурі України 2-й пол. XVII – середині XVIII ст.
22. Культурне життя в Україні першої половини XIX ст. в контексті культурно-національного відродження.
23. Інтелігенція в Україні 1-ї половини XIX століття: особливості світогляду та напрями діяльності.

24. Культурно-просвітницькі та культурно-політичні організації в Україні 1830-х – 1840-х рр.
25. Еволюція фінансово-грошової системи в українських землях у складі Російської імперії від кінця XVIII до початку XX ст.
26. Зміст і періодизація «громадівського руху» в Україні 2-ї половини XIX ст.
27. Культурно-просвітницька діяльність «громад» в Україні 2-ї половини XIX ст.
28. Формування та еволюція системи вищої освіти в Україні у XIX ст.
29. Школа, університет, наукове товариство в українських землях 1860-х – 1890-х рр.
30. Художня культура України XIX ст.: від класицизму до реалізму.
31. Мова як важіль суспільного впливу: «Записка у справі обмежень української мови» В. Антоновича.
32. Українська культура за часів революційних змін (1917 – 1920 роки).
33. Процес українізації та його вплив на становлення української культури 1920-х років.
34. Стан фінансово-грошової системи в УСРР у 1920-і рр.
35. «Розстріляне відродження»: діяльність одного з представників в контексті доби (1920-ті – 1930-ті рр.).
36. Культурні процеси в західних регіонах України між двома світовими війнами (1920-ті – 1930-ті рр.).
37. Культура радянської України 1930-х рр.: уніфікація форм, запровадження «соціалістичного реалізму».
38. Культурна ситуація в Україні 1940-х – початку 1950-х рр.: культура в умовах війни, відбудови та репресій.
39. Рух «шістдесятництва» в Україні у 2-й половині XX ст.: зміст і форми прояву.
40. Культурно-мистецька діяльність українських «шістдесятників».
41. Форми спротиву владі у діячів покоління шестидесятників (на прикладі одного з представників цієї доби).
42. Культурна спадщина української діаспори (на прикладі діяльності одного з представників).
43. Зміни в культурній ситуації в Україні кінця 1980-х початку 1990-х років.
44. Культурний процес в Україні після набуття незалежності: «позитив» і «негатив».

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

2. Навчально-методична картка дисципліни

Підсумковий контроль	Модульний контроль (бали)	СР (бали)	Семінарські заняття (теми, бали)	Лекції (теми, бали)	Модулі (назви, бали)
Екзамен	Модульна контрольна робота – 25	15	Тема 1. (1 бал)	Тема 1. (2 бали)	Змістовий модуль 1.
			Тема 2. (22 бала)	Тема 2. (2 бали)	
			Тема 3. (1 бал)	Тема 3. (1 бал)	
			Тема 4. (1 бал)	Тема 4. (1 бал)	
			Тема 5. (1 бал)	Тема 5. (1 бал)	
			Тема 6. (1 бал)	Тема 6. (1 бал)	
			Тема 7. (1 бал)	Тема 7. (1 бал)	
			Тема 8. (22 бала)	Тема 8. (2 бали)	

3. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Н. В. Дорофєєва, З. М. Комаринська З історії грошей України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.librius.net/b/62100/read#t12>.
2. Калакура Я. С. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К. : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496 с.
3. Колесников О. В. Історія грошей та фінансів: навч. пос. / Колесников О. В, Бойко І. Д., Коковіхіна О. О.. – К., 2008. – 140 с.
4. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: навч. посібник / за ред. А. В. Яртия. – Львів : Світ, 2005. – 568 с.
5. Попович М. В. Нарис історії культури України / М. В. Попович. – К. : АртЕк, 2001. – 728 с. : іл.
6. Тхоржевський Р. Й. Нариси з історії грошей в Україні: з давніх часів до сучасності. / Р. Й. Тхоржевський. – Тернопіль, 1999. – 237 с.
7. Українська культура: історія і сучасність: навчальний посібник; [ред. С. О. Черепанова]. – Л. : Світ, 1994. – 456 с.
8. Шейко В. М. Історія української культури: навчальний посібник / В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. – К. : Кондор, 2006. – 264 с.

Додаткові:

1. Гнатюк О. Прощання з імперією: Українські дискусії про ідентичність. – К., 2005. – 528 с.
2. Гурбик А. О. Українське суспільство на зламі середньовіччя і нового часу: нариси з історії ментальності та національної свідомості / А.О. Гурбик, О.І. Гуржій, В.М. Матях, В.М. Ричка, К.І. Салій. – К., 2001.
3. Грицак Я. Страсті за націоналізмом: стара історія на новий лад : есеї / Я. Грицак. – К. : Критика, 2011. - 350 с.
4. Єкельчик С. Українофіли: світ українських патріотів другої половини ХІХ століття / С. Єкельчик. – К. : КІС, 2010. – 272 с.
5. Ісаєвич Я. Українське книговидання: витоки, розвиток, проблеми. — Л., 2002.
6. Касьянов Г.В. Теорії нації та націоналізму. – К., 1999.
7. Когут З.-Є. Коріння ідентичности: Студії з ранньомодерної та модерної історії України. — К., 2004.
8. Історія української культури : у 5 т. / Б. Є. Патон (голов. ред.) ; НАН України. – К. : Наукова думка, 2001.
 - т. 1: Історія культури давнього населення України. – 2001. – 1135 с.
 - т. 2: Українська культура ХІІІ – першої половини ХVІІ століть. – 2001. – 845 с.
 - т. 3: Українська культура другої половини ХVІІ – ХVІІІ століть. – 2003. – 845 с.
 - т. 4, кн. 1: Історія української культури першої половини ХІХ. – 2008. – 1008 с.
 - т. 4, кн. 2: Історія української культури другої половини ХІХ століття. – 2005. – 1296 с.

- т. 5, кн. 1. Українська культура ХХ – початку ХХІ. – 2011. – 863 с.
 т. 5, кн. 2: Українська культура ХХ – початку ХХІ століть. – 2011. – 1032.
 т. 5, кн. 3: Культура та розвиток науки і технологій в Україні – 2012. – 950 с
 т. 5, кн. 4: Проблеми функціонування, збереження і розвитку культури в Україні – 2013. – 943 с.

9. Когут З.-Є. Коріння ідентичности: студії з ранньомодерної та модерної історії України / З.-Є. Когут. – К., 2004.

10. Крижанівський О.П. Історія церкви та релігійної думки в Україні: У 3. кн. / О.П. Крижанівський, С.М. Плохій, В.І. Ульяновський. – К., 1994.

11. Микитась В.Л. Давньоукраїнські студенти і професори / В.Л. Микитась. – К., 1994.

12. Огієнко І. Українська культура: коротка історія культурного життя українського народу / І. Огієнко. – К. : Довіра, 1992. – 140 с.

13. Плохій С. Походження слов'янських націй: Домодерні ідентичності в Україні, Росії та Білорусі. – К., 2015. Українське мистецтво: навчальний посібник: у 3-х частинах / Д. П. Крвавич, В. А. Овсійчук, С. О.

14. Українська ідентичність і мовне питання в Російській імперії: спроба державного регулювання (1847–1914). Збірник документів і матеріалів. – К.: Ін-т історії України НАН України, 2013. – LXII; 810 с.: іл

15. Феномен української культури: зб. наук. праць; [відп. ред.. В. Шинкарук, Є. Бистрицький]. – К. : Фенікс, 1994. – 470 с.

Ресурси Інтернету:

1. Historians: нтернет-мережа гуманітаріїв в Україні і світі. – Режим доступу: <http://historians.in.ua/>.

2. Zabytki: сайт про пам'ятки культури України. – Режим доступу: <http://zabytki.in.ua/uk/about/>.

3. Електронна бібліотека LIB.com.ua. – Режим доступу: <http://www.lib.com.ua/books/6/383n1.html>.